

Innspill fra Miniseminar 28/8 2019

«Utdanning møter arbeidslivets behov. Eller gjør den det?»

GRUPPEARBEID 2

SPØRSMÅL:

Praksisfeltet:

Det et sterkt behov for å styrke tilgang og forbedre arbeidsprosessene rund studentpraksis. Hva kjennetegner et velfungerende samarbeid mellom utdanningene og praksisfeltet, og hvordan bidrar et slikt samarbeid til utvikling av utdanningene?

1. Hva trengs for å få flere studenter ut i praksis? Hvordan kan vi tenke nytt for å øke praksismuligheter? Er det nye måter å tenke praksis på?
2. For mange utdanningsinstitusjoner er det utfordrende å skaffe mange nok praksisplasser av høy nok kvalitet. Hva skal til for å løse denne utfordringen?
3. Utover samhandling rundt praksis; hvilke andre samhandlingsbehov har arbeidslivet og utdanningssektoren som ikke dekkes i dag?

Praksis på arbeidsplass for elever gir dem nødvendig kunnskap om arbeidslivet, øker motivasjonen og hjelper ungdom til å gjøre et godt valg.

4. Hvordan kan vi tenke nytt for å øke praksismuligheter?
  - Se på definisjonen «praksis». Fleksible løsninger der det er mulig å skille mellom observasjon og deltagelse. Større grad kombinere flere alternativer og ny teknologi.
  - Flexibilitet med praksis i utdanningsløpet. Koordinere med arbeidslivet slik at belastninger fordeles ut over året (også ferie). Lære mer ute i bedrifter
  - Anerkjennelse for veilederoppgaven, både av ledere og kollegaer. Kompensasjon til de som er praksisveiledere. Trygge veiledere med veilederutdanning. Organisering av praksisperiode og oppgaver.
  - Helsevesenet går gjennom rammeverket for praksisbiten, opp mot mengde og innhold – kvalitetssikring. Være med å på virke retningslinjer. Arbeidslivet må ta ansvar for å utvikle faglig kunnskap. Digitale sykehusavdelinger – økt simulering.
  - Mentorordninger – skolerte folk er dedikert til oppgaven, eks. Fredrikstad kommune. Viktig å sikre god kvalitet på praksis (samme om det er arbeidstrening via NAV, utplassering fra skole eller praksis fra høyere utdanning
  - Mentorordning for flyktninger, gir arbeidstrening i arb. og velferdsfag. Samarbeid med frivillige org. om arbeidstrening. Åpne arbeidslivsportalen for praksis i vgs. En videre definisjon av praksis, ulike modeller. Praksis inn i flere utdanninger.
  - Digitale løsninger som VR-briller, «spill»... Økonomi – høyere satser til bedriftene slit at de kan følge opp flere studenter. Noen bedrifter med større volum av studenter i praksis. Studenter være knyttet til mentorteam/avdelinger/skoletrinn
  - Gjøre rammeverket mer fleksibelt til å tenke nye måter til praksis eks. simuleringer. Flexibilitet med praksis i utdanningsløpet. Koordinere med arbeidslivet slik at belastningen fordeles ut over året (også ferier). Lærere mer ute i bedrifter.

- Spm1: Arbeidslivsportalen, matching bedrift/skole. Incentiver/gulrot til bedrifter få rekruttert studenter som passer bedriftens kompetansebehov
- Spm4 Bedriftsbesøk, hospitering, følg en person en dag/uke, mentorer (digital plattform med mentorer), AI-simulering og spill av yrker
- Felles møteplasser. Mulighet for AG til å påvirke/målrette utd. mot egen bedrift. Arbeidslivsportalen inkl ikke lovpålagt praksis. Tilskudd til mentor – skole og arbeidsplass. Felles IT-verktøy – utdanning og arbeidsgivere (mht opplæring og lisenser).
- Kombinasjonsstillinger – utdanningsinstitusjon/praksistilbydere. Kartlegging av læresituasjoner som kan oppfylle læringsutbyttebeskrivelser. Økt kreativitet og prosjekter som kan utprøve ulike praksismodeller. Økt bruk av ferdighetstrening/simulering
- Tydelig bestilling/målsetting med praksisperioden, konkret krav til innhold Individuell tilpasning til innholdet i praksisen + krav/elev/stud. Oppfølging i perioden, av både arbeidsgiver og elev/stud/ Rutine for utveksling av elevinfo, ref. OPPL
- Arena der vi kan koble utviklingsprosjekter opp mot en arbeidsgiverportal og utdanningsportal
- Mer praksis i høgskole. Tre-års bachelorløp kan gjøres om til fire årig løp hvor et helt år er praksis/trainee? Praksisår som år nr3, så et siste år på skolen. Alle arbeidsgivere ønsker også ansatte med erfaring!
- Større fleksibilitet i når og hvordan praksis gjennomføres gjennom et samarbeid mellom høgskoler og bedrifter. Det må være et tett samarbeid for hele tiden å kunne får arbeidsrelevante studier. Mer hospitering.

GRUPPEARBEID 1.

SPØRSMÅL

Ut fra det vi har hørt i dag, hvilke utfordringer/hindringer, kan vi sammen løse på regionalt nivå? Hvilke svakheter har dagens ordninger? Trenger vi endringer, nye tiltak eller kan eksisterende tiltak justeres? Hva skal skje i tiltaket? Hvilke aktører krever dette tiltaket? Gi tiltaket et navn.

- Nedsette arbeidsgruppen på tvers av videregående, høyskole, fagskole og arbeidsliv, der det eksisterer behov for praksisplasser. Behov skal bli sett opp mot budsjetter på tvers. Arbeidslivet må mer på banet.
- Bedre informasjon ut til elever om hva yrker og utdanning innebærer, sikre overgangene i utdanningsløpene, mer samarbeid mellom ungdomsskole, videregående, høgskolen, næringsliv.
- Kartlegge de elevene/studentene som avbryter sin utdanning eller ikke gjennomfører på normert tid. Hva er årsaken?
- Overgang/samarbeid mellom skole og jobb er viktig. Informasjon må ut til alle. Foreldre, elever, studenter, skoler og arbeidsliv... Det må tenkes/jobbes tverrfaglig. Arenaer som Kompetanseforum Østfold må bestå i Viken

- Karriereveiledning økt fokus. Sentrale aktører er skoleeiere og bedrifter – samarbeid! Koble karriereveiledning og mulighetsriket for å stimulere til stolthet og innsikt i egen region
- *Tidligere og bedre innsikt i yrket og utdanningen*
Tiltak: bedre muligheter for ungdom å få arbeidserfaring og praksis, feks. sommerjobbsamarbeid u.skole-arbeidslivetslæreplass-pool (samarbeid om læringer) + arbeidslivsstoff i mediene
- *Fortsatt fokus på karrierevalg/rådgiving*
(Oppdatert og kvalifisert). Mer kontakt mellom skole og næringslivet. Mer yrkeskunnskap inn i grunnskolen. Evaluere ordning med arbeidsuke, event. utvide en slik ordning.
- Karriere/yrkesveiledning: Gjennom utdanningsløpet må elevene får oppdatert og individuelt tilpasset informasjon og veiledning om ulike yrker og utdanningsløp. Dette er et felles ansvar.